

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219010134
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6219010134.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaných F. Q., P. Q. a K. A., stíhaných pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 19. januára 2021 o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaných P. Q. a K. A. proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/44/2019 zo dňa 23.09.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/44/2019 zo dňa 23.09.2019 vo vzťahu k obžalovanému K. A., nar. XX.XX.XXXX, v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v e c v r a c i a okresnému súdu s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného P. Q. z a m i e t a.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovaným F. Q. a P. Q. z a m i e t a.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú zrušením nedotknuté.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/44/2019 zo dňa 23.09.2019 boli obžalovaní F. Q., P. Q. a K. Kyzek uznaní vinnými, a to

obžalovaná F. Q. pod bodom 1/ obžaloby z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák., pod bodom 2/ obžaloby z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák.

Obžalovaný P. Q. pod bodom 3/ obžaloby z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák., pod bodom 4/ obžaloby z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák.

Obžalovaný K. A. pod bodom 6/ obžaloby z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák., pričom pod bodom 5/ obžaloby, kde sa mu kladie za vinu, že

pri výsluchu svedka pred povereným príslušníkom PZ v prípravnom konaní vedenom na OO PZ Veľký Krtíš pod ČVS ORP-582/VK-VK-2014 dňa 17. 04. 2015, kde bol pred výsluchom riadne poučený o trestných následkoch krivej výpovede uviedol, že P. Q. dňa 25. 12. 2014 v čase o 22.00 h nevidel vozidlo G. M. RS XXXX Eč: X z ulice B. Z. na ulicu P. O. O., ale uviedol, že P. Q., nar. XX. XX. XXXX, v uvedený večer nevidel šoférovať, ale vodičom bol jeho brat P., pričom tak konal v úmysle zakryť spáchanie prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona P. Q., kde z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vozidlo viedol P. Q., ktorý bol právoplatne uznaný vinným za

prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona rozsudkom Okresného súdu Veľký Krτίš sp. zn. 9T 42/2017 zo dňa 31.01.2018, právoplatným a vykonateľným dňa 27. 06. 2018,

bol tento obžalovaný v zmysle § 285 písm. a) Tr. por. spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Za toto konanie prvostupňový súd obžalovanej F. Q. podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pričom podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. jej výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil na skúšobnú dobu 2 roky.

Obžalovanému P. Q. podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pričom podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil na skúšobnú dobu 2 roky.

Obžalovanému K. A. podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, pričom podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe na 3 roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. mu zároveň uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediáčnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolania obžalovaný P. Q. proti výrokom o vine, treste a konaníu, ktoré predmetnému rozsudku predchádzalo, obžalovaný K. A. proti výrokom o vine a treste a okresný prokurátor u všetkých troch obžalovaných proti výrokom o vine a treste.

Obžalovaný P. Q. prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil svoje odvolanie doručené Okresnému súdu Veľký Krτίš dňa 18.12.2019. Z odôvodnenia tohto odvolania v podstate vyplynulo, že priamym dôsledkom začatia trestného stíhania proti nemu a ostatným obžalovaným bola iniciatíva prokurátora po tom, čo sa vyjadrili v trestnej veci sp. zn. 9T/42/2017 k okolnosti, že či P. Q. viedol alebo nevedol motorové vozidlo.

Obžalovaný P. Q. v konaní uviedol pravdu, svoju výpoveď nemenil a naďalej na nej trval. Preto nesúhlasil s tým, že svojím konaním naplnil skutkovú podstatu trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zák.

V tejto súvislosti obhajoba poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. B., F. a P. v. Španielsko - rok 1988, A-146) a rozhodnutie ESLP vo veci F. a B. v. Česká republika sťažnosť č. 35450/04, týkajúceho sa zásady „in dubio pro reo“, ako aj ďalšie rozhodnutia ESLP. V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Veľký Krτίš pod sp. zn. 9T/42/2017 súdy ustálili zdôvodnenie svojich rozhodnutí pojmom, že sa „priklonili“ k výpovedi svedka A.. Obhajoba je toho názoru, že v rozhodnutí musí byť uvedené jednoznačne, či obžalovaný spáchal alebo nespáchal skutok a pochybnosti musí súd vždy vykladať v prospech páchatel'a.

V prejednávanej veci proti sebe stoja dve skupiny dôkazov, a to usvedčujúca výpoveď svedka P. A. a proti nej výpovede obžalovaných, ako oslobodzujúce dôkazy. Z toho je zrejmé, že súd nerešpektoval zásadu „in dubio pro reo“, v tejto súvislosti obhajoba vyhodnotila výpoveď svedka A. z hľadiska skutkového deja.

Ďalej obhajoba poukázala na paradoxnú situáciu z hľadiska možnej hrozby trestu. Obžalovanému P. Q., ktorý spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody v maximálnej výmere 1 rok, pričom všetkým obžalovaným v prejednávanej veci hrozí v prípade uznania viny a právnej kvalifikácie obžaloby trest na úrovni 8 rokov. V tomto smere si obhajoba položila otázku, či je to zákonné a spravodlivé.

V trestnej veci sp. zn. 9T/42/2017 aj v prejednávanej veci obžalovaný P. Q. uviedol zhodne, že predmetné motorové vozidlo riadil on, nie P. Q.. Súd sa však priklonil k výpovedi svedka A. a výpovede obžalovaného nebral do úvahy.

V tejto súvislosti obhajoba poukázala na to, že v čase spáchania skutku P. Q. bol v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia pre iný trestný čin, a teda by si dával pozor, aby sa nedopustil trestnej činnosti, pretože by mu tým hrozila premena trestu.

V závere odvolania obžalovaného P. Q. tento uviedol, že keď vypovedal 26.01.2015, tak odoprel vypovedať z dôvodu príbuzenského vzťahu k bratovi, teda vo veci nevypovedal a nemohol sa dopustiť žiadneho trestného činu. Vypovedal len na hlavnom pojednávaní, kde uviedol čo si pamätal, pričom vypovedal s odstupom času 3 rokov. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonnej lehote aj obžalovaný K. Kyzek, a to proti výrokom o vine a treste pod bodom 6/ obžaloby. V podstate obžalovaný namietal, že prípravné konanie prebehlo nezákonne. Prokurátorka po zrušení uznesenia o vznesení obvinenia neprikázala vyšetrovateľovi policajného zboru vo veci znovu konať a rozhodnúť. Vyšetrovateľ policajného zboru napriek tomu vzniesol obvinenie obžalovanému, ktoré vyústilo do podania obžaloby na okresný súd.

Ďalej obžalovaný A. konštatoval, že pred súdom uviedol, že si na udalosti zo dňa 25.12.2014 nepamätal. Išlo o odstup takmer 3 rokov, preto pred súdom na hlavnom pojednávaní vypovedal, že si na tieto udalosti nepamätá. Na doplňujúcu až sugestívnu otázku prokurátorky uviedol, že nevidel 25.12.2014 vozidlo šoférovať P. Q.. Nikdy netvrdil, že vozidlo šoféroval jeho brat P. Q..

Obžalovaný tiež potvrdil, že bol oznamovateľom konania P. Q. dňa 25.12.2014, ale nikdy dňa 30.01.2015 žiadne trestné oznámenie nedoplňal a nikdy nemohol podať trestné oznámenie a jeho doplnenie dňa 03.10.2015 (odvolanie obžalovaného č. I. 261). Na str. 262 odvolania sa však obžalovaný A. odvolal na výpoveď na hlavnom pojednávaní dňa 27.02.2017, kde okrem iného uviedol, že trvá na trestnom oznámení v znení doplnenia zo dňa 03.01.2015.

V tomto smere obžalovaný uviedol, že z jeho vyjadrení v žiadnom prípade nie je možné vyvodit' úmysel, že po zložení prísahy chcel krivo vypovedať a už vôbec nie, že by chcel „pomôcť“ P. Q. v jeho trestnej veci. Zopakoval, že vec bola prejednaná s odstupom 3 rokov od samotnej udalosti a na mnohé veci si nepamätal. Možné nezrovnalosti v jeho výpovediach boli dôsledkom plynutia času.

V závere odvolania poukázal aj na výhrady k nesprávnosti skutkových záverov rozsudku prvého stupňa v časti, v ktorej bol uznaný vinným z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák.

Preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v časti, v ktorej bol uznaný vinným z predmetného prečinu podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odvolanie proti predmetnému rozsudku v zákonnej lehote podal aj okresný prokurátor, a to proti výrokom o vine a treste u všetkých troch obžalovaných. Z písomných dôvodov odvolania v podstate vyplynulo, že podľa prokurátora okresný súd správne rozhodol, keď uznal vinu u obžalovaných F. Q., P. Q. a K. A. zo skutkov uvedených pod bodmi 1/ až 4/ a pod bodom 6/ obžaloby. Nestotožnil sa však s vypustením kvalifikačného pojmu „z osobitného motívu - v úmysle zakryť iný trestný čin“ v zmysle § 140 písm. c) Tr. zák., pričom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Z tam uvedeným záverom prvostupňového súdu sa nestotožnil a podal výklad ustanovenia § 346 ods. 1, 2 Tr. zák. z hľadiska objektu, objektívnej stránky, subjektívnej stránky, ako aj z pohľadu okolností dôležitých pre trestné konanie v zmysle § 119 ods. 1 Tr. por.

Ďalej sa prokurátor nestotožnil so záverom obhajoby, že skutková podstata prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. subsumuje aj osobitný motív podľa § 140 písm. c) Tr. zák. V tomto zmysle podal výklad tohto ustanovenia okrem iného s konštatovaním, že nepravdivá výpoveď svedka môže byť vedená nielen výlučne snahou zakryť alebo uľahčiť trestnú činnosť inej osoby. Svedok môže krivo vypovedať napr. aj z dôvodu nezájmu resp. neochoty spolupracovať s OČTK alebo súdom,

prípadne snahou usvedčiť určitú osobu z trestnej činnosti, ktorú nespáchala. Podľa názoru prokurátora úmysel zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin nie je zahrnutý v základnej skutkovej podstate prečinov podľa § 346 ods. 1 a 2 Tr. zák., preto boli splnené podľa neho podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 140 písm. c) Tr. zák.

Vo vzťahu k oslobodzujúcej časti rozsudku, v ktorej bol obžalovaný K. A. oslobodený spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Tr. por. pre skutok uvedený pod bodom 5/ obžaloby, prokurátor konštatoval, že súd správne zistil skutkový stav, tento však nesprávne posúdil. So záverom súdu sa nemohol stotožniť, pričom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku na časť, v ktorej bolo chronologicky opísané konanie obžalovaného K. A. a jeho jednotlivé tvrdenia. V tejto súvislosti prokurátor uviedol, že všetky výpovede obžalovaného A. v trestnom konaní vedenom pre trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák. treba hodnotiť nie izolovane, ale vo vzájomnej súvislosti, keď tento následne menil svoje výpovede v porovnaní s tým, čo uviedol v zápisnici o trestnom oznámení.

V závere odvolania prokurátor poukázal na to, že obžalovanému K. A. bol za skutok vymedzený pod bodom 6/ obžaloby uložený nezákonný trest, keďže uloženie podmieneného trestu odňatia slobody je v rozpore s ustanovením § 49 ods. 2 Tr. zák. Obžalovaný sa totiž prejednávanej trestnej činnosti dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/115/2015 zo dňa 24.08.2016 pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) Tr. zák.

Súd pri ukladaní trestu obžalovanému K. A. pochybil aj v tom smere, že neaplikoval ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol sám, resp. aby vec vrátil prvostupňovému súdu na nové rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora súdu doručila svoje vyjadrenie obžalovaná F. Q.. Z písomných dôvodov tohto vyjadrenia v podstate vyplynulo, že obžalovaná sa stotožnila s odôvodnením prvostupňového súdu, a to aj s poukazom na súdom uvedené rozhodnutie vo veci sp. zn. 9T/42/2017. Zároveň opakovane tvrdila, že podľa odseku 2 § 346 Tr. zák. a zároveň podľa § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. nemôže byť zároveň obvinená, pretože odsek 2 už konzumuje znaky skutkovej podstaty podľa odseku 3 v spojení s § 140 písm. c) Tr. zák. V tejto súvislosti citovala ustanovenie § 38 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z., kde je uvedené, že na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Podľa obžalovanej kvalifikované ustanovenie odseku 2 sa týka len tých svedkov, ktorí vypovedajú v trestnej veci pred súdom, a to po zložení prísahy. Svedok vždy vypovedá vo veci niekoho iného, ináč by mal postavenie obžalovaného. Toho niekoho vždy trestne stíhajú, čo je účelom a zmyslom konania pred súdom. A teda, ak uvádza svedok nepravdu, je to z dôvodu, že chce zakryť / zľahčiť trestný čin obžalovaného, ak by jeho čin zakryť nechcel, tak by vypovedal pravdivo. Má preto za to, že spáchať tento trestný čin z osobitného motívu je možné podľa § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 Tr. zák. len ohľadom iných písmen tohto ustanovenia. Vyššie uvedené tvrdenie vyplýva zo samotného znenia odseku 2 § 346 Tr. zák., ktorého znakmi sú uvedenie nepravdivých okolností, prípadne ich zamlčanie pred súdom, a to po zložení prísahy. Z iných procesných kódexov napr. Správneho súdneho poriadku vyplýva, že svedok v týchto konaniach prísahu neskladá a teda toto kvalifikované ustanovenie sa týka len tých svedkov, ktorí vypovedajú v trestnej veci pred súdom, a to po zložení prísahy. Teda odsek 2 predmetného ustanovenia upravuje výlučne situáciu, ak svedok vypovedá krivo v trestnej veci. Predmetom trestného konania je trestné stíhanie obvinenej osoby za trestný čin, preto sa svedecká výpoveď akéhokoľvek svedka bude obligatórne týkať len skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania obžalovaného.

Ak svedok vypovedá na hlavnom pojednávaní pred súdom nepravdivo, tak takmer jediným dôvodom na takéto konanie je práve zakryť alebo uľahčiť trestný čin tretej osoby. V zmysle interpretácie konajúceho prokurátora by 99 % krivých výpovedí muselo byť stíhaných ako zločin, nakoľko na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu je nutné úmyselné konanie, a teda si len ťažko predstaviť, aké konanie páchatel'a by mohlo byť v praxi kvalifikované podľa odseku 2 § 346 Tr. zák.

Samotný úmysel tohto trestného činu je podľa názoru obžalovanej potrestať takého svedka, ktorý uvádzal na hlavnom pojednávaní nepravdivé informácie, ktoré ak by uviedol pravdivo, slúžili by ako dôkaz k preukázaniu viny obžalovaného alebo by preukázanie viny uľahčil, a teda už samotný odsek 2 tohto trestného činu v sebe subsumuje skutkové okolnosti uvedené v skutkovej vete obžaloby a rozsudku. Preto navrhla odvolanie prokurátora v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Prokurátor krajskej prokuratúry sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomných dôvodov odvolania okresného prokurátora a navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Vo vzťahu k odvolaniam obžalovaných P. Q. a K. A. tieto navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovanej F. Q. sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomných dôvodov ich vyjadrenia vo vzťahu k obžalovanej F. Q. v prípade, ak by odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na opätovné prejednanie požiadal, aby obžalovanej F. Q. súd v podstate uložil najnižší možný trest, alebo aby uložil aspoň taký trest, aký jej bol doposiaľ uložený za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák.

Obhajca obžalovaného P. Q. na verejnom zasadnutí sa rovnako pridržiaval písomných dôvodov ich odvolania, v merite veci uviedol, že bol obhajcom aj P. Q., pozná túto vec, na upresnenie sa jednalo o trojdverové vozidlo, ktoré prešlo 200 m, jediný svedok z diaľky 100 m za zlej viditeľnosti tvrdil, že vozidlo šoféroval P. Q.. Podľa názoru obhajcu nikto nemôže vidieť za takéhoto stavu kto šoféruje motorové vozidlo. Policajti keď prišli k motorovému vozidlu, pri vozidle videli len P. Q.. Súd v tejto veci nevykonal dôkazy, nevypočul svedkov a z toho dôvodu obhajca navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného K. A. sa na verejnom zasadnutí tak isto pridržiaval písomného odôvodnenia ich odvolania, na argumentácii o nezákonnosti prípravného konania trval aj naďalej, s pani prokurátorkou sa nezhodli na rovnakom závere vo vzťahu k tomu, či je možné vznášať obvinenie za rovnakej situácie, ako k tomu došlo v tomto prípade. Ďalej sa obhajca priklonil k názoru jeho predrečníka, že nie je možné usvedčovať obžalovaných svedkom z iného trestného konania. Zotrval naďalej na tom, že boli porušené podmienky prípravného konania a následne boli tieto chyby prenesené do konania pred prvostupňovým súdom. Z uvedeného dôvodu navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Na základe podaných odvolaní krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré tomuto predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania obžalovaného P. Q. a okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovaným F. Q. a P. Q. nie sú dôvodné. Odvolaniu obžalovaného K. A. odvolací súd vyhovel len v tom, že napadnutý rozsudok zrušil vo vzťahu k obžalovanému K. A. a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, avšak z iných dôvodov, ako uvádzal obžalovaný. Odvolanie okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovanému K. A. krajský súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodné.

Pokiaľ ide o skutkový stav, je potrebné zo strany krajského súdu uviesť, že obžalovaná F. Q. a P. Q. vypovedali v prípravnom konaní 27.02.2015 a 28.01.2015 a na hlavnom pojednávaní dňa 31.01.2018 a 27.02.2017 v trestnej veci obžalovaného P. Q. sp. zn. 9T/42/2017 pred Okresným súdom Veľký Krtíš, že v uvedený večer viedol osobné motorové vozidlo G. M. RS XXXX, Ev. č.: X z ulice B. Z. na ulicu P. O. O. P. Q. a nie P. Q.. Tieto skutočnosti vyplynuli z dokazovania v trestnej veci obžalovaného P. Q., pričom svedok P. A. bol vypočutý aj na hlavnom pojednávaní dňa 08.08.2019 v teraz prejednáwanej veci, zotrval naďalej na svojom tvrdení, že vlastnými zmyslami videl a počul ako sa pred blokom hádali dvaja ľudia a jeden z nich bol P. Q.. Druhou osobou bola žena, ktorú P. Q. začal biť, preto svedok toto oznámil na políciu. Videl tiež, ako P. Q. potom násilím ženu vtláčil do vozidla na miesto spolujazdca a on si sadol na miesto vodiča a s autom odišiel preč. Svedok opakovane zotrval na tom, že to bol určite P. Q., ktorý sadol na miesto vodiča.

V tomto smere je potrebné doplniť, že otázka, kto viedol motorové vozidlo G. M., RS XXXX, Ev. č. X v uvedenom čase bola vyriešená v trestnom konaní sp. zn. 9T/42/2017, právoplatným dňa 27.06.2018, v ktorom bol obžalovaný P. Q. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa

§ 289 ods. 1 Tr. zák., teda že bol vodičom predmetného motorového vozidla G. M. a viedol ho pod vplyvom alkoholu.

Vzhľadom k dôkaznej situácii sa odvolací súd nemohol stotožniť s námietkou obhajoby obžalovaného P. Q., ktorá spochybňovala výpoveď svedka A. a hodnotenie jeho výpovede prvostupňovým súdom. V tejto súvislosti ani krajský súd nemal dôvod neuveriť výpovedi svedka P. A., ktorý opakovane vypovedal rovnako, a to aj pod prísahou, na rozdiel od obžalovaných, ktorí v trestnom konaní mohli uvádzať na svoju obhajobu čokoľvek. Okresný súd vo vzťahu k obžalovanej F. Q. a P. Q. ohľadne skutkových okolností hodnotil dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a preto nemal dôvod aplikovať zásadu „in dubio pro reo“. Tak isto tvrdenie obhajoby P. Q., „že v čase spáchania skutku sa P. Q. nachádzal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia pre iný trestný čin, preto by si dával pozor, aby sa nedopustil trestnej činnosti, lebo by mu hrozila premena trestu“, odvolací súd vyhodnotil ako účelové a špekulatívne, keďže je nepodložené a v rovine domnienky.

V neposlednom rade obhajoba P. Q. namietala, že nie je spravodlivé a zákonné, že P. Q., ktorý sa dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, mu zákon hrozil trestom v maximálnej výmere 1 rok a obžalovaným F. Q., P. Q. a K. A. zákon umožňoval pri uznaní viny a právnej kvalifikácie podľa obžaloby, trest na úrovni 8 rokov.

Vo všeobecnosti je nutné k tejto námietke uviesť, že konanie páchatel'a, ktorý sa dopúšťa trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy v zmysle § 346 Tr. zák., má vyššiu spoločenskú nebezpečnosť, ako v tomto prípade konanie odsúdeného P. Q.. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 7 až 9 podrobne ozrejmil všetky skutočnosti súvisiace s týmto tvrdením obhajoby. Odvolací súd sa s nimi plne stotožnil a aby sa neopakoval, v podrobnostiach na ne poukazuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav vo vzťahu k obžalovaným F. a P. Q. a na tomto základe potom uznal vinu oboch obžalovaných zo spáchania prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a § 346 ods. 2 Tr. zák.

V tejto prejednávanej veci bola podaná obžaloba voči všetkým trom obžalovaným aj pre ustanovenie § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 140 písm. c) Tr. zák.

Okresný súd upravil právnu kvalifikáciu tak, že z nej vypustil ustanovenie § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák. a § 140 písm. c) Tr. zák. S takýmto postupom sa krajský súd stotožnil a preto neuznal námietku okresného prokurátora.

Ustanovenie § 346 ods. 1 Tr. zák. ustanovuje, že kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní, alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo kto takúto okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na 1 až 5 rokov.

Odsek 2 tohto ustanovenia upravuje: Kto v trestnom konaní pred súdom alebo na účely trestného konania v cudzine po zložení prísahy uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na 2 až 5 rokov.

Odsek 3 tohto ustanovenia upravuje: Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu

Odsek 4 tohto ustanovenia upravuje: Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že svedok vždy vypovedá v trestnej veci niekoho iného. Samotná skutková podstata trestného činu podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. upravuje prípad, kedy svedok uvedie

nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo takú okolnosť zamlčí... V tomto prípade všetci traja obžalovaní vo svojich výpovediach uvádzali nepravdu o tom, kto viedol osobné motorové vozidlo zn. G. M. ev. č. X v uvedenom čase. V trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš sp. zn. 9T/42/2017 bolo preukázané, že vodičom predmetného motorového vozidla bol P. Q.. Svedok P. A. zotrval na tom, že vodičom uvedeného vozidla bol P. Q. aj na hlavnom pojednávaní v tejto trestnej veci. Teda aj podľa krajského súdu obžalovaní F. Q., P. Q. a K. A. naplnili skutkovú podstatu prečinu podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. pokiaľ vypovedali vo veci v prípravnom konaní a podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. pri výpovedi pred súdom po zložení prísahy.

Podľa § 38 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z.: Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

V tomto prípade odvolací súd dospel k záveru, že osobitný motív podľa § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. by bol nesprávne aplikovaný na prípad obžalovaných, keďže títo uviedli nepravdu o podstatnej okolnosti, ktorá mala podstatný význam pre rozhodnutie... svojím konaním naplnili skutkovú podstatu podľa § 346 ods. 1 a 2 Tr. zák. Uvedenie tejto nepravdy obžalovanými je totiž znakom trestného činu a v tomto prípade nemožno na ňu prihliadnuť ako na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

V tejto súvislosti sa odvolací súd nestotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že vo veci 9T/42/2017, pokiaľ nebolo rozhodnuté v merite veci, nemožno tvrdiť, že bol preukázaný osobitný motív obžalovaných F. a P. Q., spočívajúci v úmysle zakryť spáchanie trestného činu obvineným P. Q. (str. 11 posledný odsek odôvodnenia napadnutého rozsudku). Obžalovaní totiž v konaní 9T/42/2017 vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš spáchali prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa ustanovenia § 346 ods. 1, 2 Tr. zák. Nespáchali ďalšiu trestnú činnosť, aby zakryli páchanie trestného činu P. Q., napr. neublížili svedkovi, ktorý usvedčoval P. Q.. Okrem uvedenia nepravdy o vodičovi predmetného vozidla nepáchali žiadnu závažnú trestnú činnosť, ktorú by bolo možné subsumovať pod daný osobitný motív v zmysle § 140 písm. c) Tr. zák.

Samotný prokurátor v odvolaní k pojmu „osobitný“ uviedol, že je nevyhnutné ho chápať tak, že ide o motív nie bežný, pričom jeho osobitosť zvyšuje nebezpečnosť činu a vo väčšej miere ohrozuje, alebo porušuje záujem chránený Trestným zákonom. Uvedenie nepravdy o podstatnej okolnosti svedkom, ako špeciálnym subjektom v konaní pred súdom, ktoré je motivované snahou zakryť trestný čin inej osoby, ešte zvyšuje spoločenskú nebezpečnosť tohto protiprávneho konania, nakoľko môže byť zmarený účel trestného konania...

S prokurátorom, pokiaľ ide o vyššie uvedené, je možné súhlasiť len v tom, že „osobitný motív“ je nutné chápať ako nie bežný, ktorý zvyšuje spoločenskú nebezpečnosť činu a vo väčšej miere ohrozuje, alebo porušuje záujem chránený týmto zákonom.

Ostatné je potrebné odmietnuť, keďže v tomto prípade uvedenie nepravdy o podstatnej okolnosti svedkom ako špeciálnym subjektom v konaní pred súdom je naplnené už v ustanovení § 346 ods. 2 Tr. zák. Svedok nič osobitné nad rámec skutkovej podstaty podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. nevykonal.

Podľa vyššie uvedeného výkladu prokurátora v podstate každý svedok, ktorý by uvádzal nepravdu pred súdom o podstatnej okolnosti bol stíhaný za zločin podľa § 346 ods. 3 písm. b) Tr. zák., čo je možné považovať za výklad právnej normy ad absurdum.

Z uvedeného dôvodu námietky prokurátora vo vzťahu k použitej právnej kvalifikácii odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné a preto na ne neprihliadol.

Na druhej strane sa odvolací súd stotožnil so záverom prokurátora, pokiaľ ide o výrok o oslobodení obžalovaného K. A. spod obžaloby pre skutok uvedený pod bodom 5/ obžaloby.

Súd totiž správne zistil skutkový stav, tento však podľa prokurátora nesprávne posúdil. Podľa názoru prvostupňového súdu nešlo o zásadnú výpoveď, obžalovaný K. A. totiž neuviedol takú okolnosť, ktorá by mala podstatný význam pre rozhodnutie.

S týmto záverom okresného súdu sa prokurátor nestotožnil a poukázal na jednotlivé výpovede obžalovaného K. A., ktoré neustále mení. Dňa 26.12.2014 pri podaní trestného oznámenia okrem iného uvádzal, že P. Q. sedel na mieste vodiča vo vozidle G. M. a toto vozidlo viedol po ulici B. Z. na ulicu X.. Dňa 03.01.2015 obžalovaný A. doplnil zápisnicu o trestnom oznámení okrem iného tým, že uviedol „že už nemôže jednoznačne potvrdiť, že vozidlo viedol P. Q.“, pričom z výpovede vyplynulo, že nevie, kto vozidlo viedol. V prípravnom konaní dňa 17.04.2015 pri výsluchu vypovedal, že vozidlo viedol P. Q. a dňa 22.03.2017 pred povereným príslušníkom PZ vypovedal, že si na udalosť už nepamätá, pričom však následne po zložení prísahy na súde dňa 27.12.2017 vypovedal, že za volantom videl P. Q..

Výpovede obžalovaného K. A. v trestnom konaní zo dňa 17.04.2015 a 27.12.2017 boli nepravdivé, čo bolo preukázané aj výpoveďou svedka P. A., ktorý bol priamym svedkom incidentu a ktorý uviedol, že predmetné motorové vozidlo viedol z ulice B. Z. smerom na ulicu X. P. Q.. Na hlavnom pojednávaní tento svedok tiež potvrdil, že celú situáciu vnímal v tom čase aj K. A..

Vzhľadom na dôkaznú situáciu sa odvolací súd nestotožnil so záverom okresného súdu, že u obžalovaného A. nešlo o zásadnú výpoveď, ktorá by mala dosah na meritórne rozhodnutie veci. Teda podľa prvostupňového súdu neuviedol takú okolnosť, ktorá mala podstatný význam pre rozhodnutie. Preto krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovanému K. A. v celom rozsahu, teda vo výroku o uznaní viny pod bodom 6/ obžaloby, tiež výroku o treste a celú oslobodzujúcu časť napadnutého rozsudku týkajúcu sa obžalovaného K. A., ktorá navyše bola nevhodne včlenená medzi výrok o vine a treste. V tomto smere k formálnym náležitostiam rozsudku je potrebné konštatovať, že oslobodzujúca časť rozsudku má byť podľa ustálenej praxe uvedená až za výrokom o treste po uvedení slov „Naproti tomu sa obžalovaný... oslobodzuje spod obžaloby...“.

Ďalej odvolací súd sa nestotožnil s námietkou obhajoby K. A., pokiaľ ide o procesné pochybenie vyšetrovateľa, ktorý po zrušujúcom uznesení prokurátorky bez toho, aby mu táto dala pokyn vo veci znovu konať a rozhodnúť, opätovne obžalovanému A. vzniesol obvinenie s prísnejšou právnou kvalifikáciou podľa § 346 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. a zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 2, 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák.

K tejto námietke je potrebné uviesť, že vyšetrovateľ PZ má procesnú samostatnosť a v prípade, keď vznesie obvinenie konkrétnej osobe, je povinný ihneď oznámiť obvinenému túto skutočnosť a najneskôr do 48 hodín musí doručiť uznesenie prokurátorovi. Tým je zabezpečená neodkladná kontrola vykonávania konkrétnych úkonov (napr. vznesenia obvinenia). V tomto prípade je zrejmé, že opätovné vznesenie obvinenia obžalovanému K. A. prokurátorka nezrušila, ale následne podala vo veci obžalobu, ktorú preskúmaval súd.

Krajský súd sa nestotožnil ani s námietkou týkajúcou sa odvolania obžalovaného na to, že si už nič nepamätal pre odstup času 3 rokov od spáchania skutku. Obžalovaný A. totiž menil svoje výpovede od samého začatia trestného stíhania (viď vyššie uvedené) a nie iba s odstupom času po 3 rokoch, čo možno vyhodnotiť ako účelové tvrdenia s konkrétnym cieľom.

V neposlednej rade, pokiaľ ide o trest uložený obžalovanému A., okresný súd v tomto prípade pochybil tým, že obžalovanému uložil trest v rozpore s ustanovením § 49 ods. 2 Tr. zák., pretože obžalovaný sa dopustil prejednávanej trestnej činnosti v skúšobnej dobe odsúdenia z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/115/2015 zo dňa 24.08.2016, v ktorom bol uznaný vinným za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák. S touto námietkou prokurátora sa odvolací súd stotožnil, a preto zrušil výroky o vine a treste u obžalovaného K. A. a nariadil prvostupňovému súdu vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť. Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák., na ktorej okresný prokurátor trval, okresný súd sa pri ukladaní trestu obžalovanému K. A. bude musieť vysporiadať aj s touto námietkou, a to či menovaný spáchal opätovne zločin alebo nie.

Vo vzťahu k výroku o treste u obžalovaných F. Q. a P. Q. prvostupňový súd nepochybil, keď každému z nich uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pričom každému z nich výkon trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 2 roky.

Zákon v ich prípade umožňoval uložiť každému z nich trest v zákonom stanovenej trestnej sadzbe podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. vo výmere od 2 rokov do 5 rokov. Pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere 1:1 (obom obžalovaným bola priznaná jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák. a jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák.) potom prvostupňový súd správne uložil obom obžalovaným tresty na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 2 rokov. Vzhľadom na ich doterajší život bolo možné výkon trestu u oboch obžalovaných podmienienečne odložiť na skúšobnú dobu 2 roky. Takto uložené úhrnné tresty aj podľa záverov krajského súdu spĺňajú zákonné podmienky pre individuálnu a generálnu prevenciu, pričom splnia aj účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd v zmysle § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného P. Q., ako aj odvolanie okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovaným F. Q. a P. Q., ako nedôvodné.

Za týchto okolností po vrátení veci okresný súd bude musieť vykonať opätovne hlavné pojednávanie a rozhodnúť vo veci samej vo vzťahu k obžalovanému K. A.. V tomto smere musí odstrániť vytýkané nedostatky s prihliadnutím aj na relevantné námietky okresného prokurátora, ako aj obžalovaného K. Kyzeka. V prípade, ak z vykonaného dokazovania vyplynie požiadavka na doplnenie dokazovania, keďže súd hodnotí dôkazy samostatne podľa vlastného presvedčenia, doplní dokazovanie a vykonané dôkazy opätovne vyhodnotí jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti a následne rozhodne v merite veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.